

"פרעות, מאורעות, מלחמות"

טקס הזיכרון תל חי, 21 בפברואר 1994

כבר מאה שנים שאנחנו מנסים לחיות בארץ הזאת. כבר מאה שנים שאנחנו מנסים לתקוע יתד באדמה הזאת, לבנות בית, מקום להניח בו את ראשינו. כבר מאה שנים אנחנו נלחמים מול ארגוני-טרור וצבאות סדירים.

זוהי מלחמה אחת וארוכה-ארוכה. היא רק משנה את שמותיה וכינוייה: פעם אלה "פרעות-דמים", פעם אחרת "מאורעות", פעם קוראים למלחמה "מלחמת עצמאות" ופעם "מלחמת סיני", פעם מלחמת "ששת הימים", או "ההתשה" או "מלחמת יום-הכיפורים". פעם אלה "הפדאיון" ופעם אחרת אלה "מחבלים" - ותמיד זו אותה מלחמה - המלחמה על הזכות לחזור לארץ-אבות, לחיות כאן בשלום, בשלווה, בכבוד.

בשורה הראשונה של מלחמת מאה השנים הזו, בקו האש, בין אלה המטילים עצמם וגופם אל תוך התופת, על גדר התיל, אל תוך האש, נמצאים לא רבים והם הטובים שבתוכנו: פעם קוראים להם יוסף טרומפלדור מתל-חי, פעם אחרת נועם כהן מהשב"כ. בפעם האחת הם מגינים על כברת-האדמה שלהם בצפון, בפעם האחרת הם נוסעים במכונית סמויה, בסמטאות עיר עוינת, שכל חלון בה מפיק איבה נוראה.

חוט שני אחד, אדום מדם, קושר בין יוסף טרומפלדור מתל-חי ונועם כהן מירושלים, ועל החוט הזה אנחנו הולכים כל מאה השנים הללו: זהו חוט הביטחון - והשלום. אנו נלחמים - וחולמים שלום, ואין סתירה בין הדברים. שבעים וארבע שנים אחרי, שבעים-וארבע שנים אחרי, שבעים-וארבע שנים, פרעות, שש מלחמות ושלוש אחד - ורוחה של תל-חי, רוח של גבורה והשלכת הנפש מנגד, רוח של חלוציות וראשוניות, רוחם של הטובים ההולכים קדימה והנופלים ראשונים, רוחם של טרומפלדור וחבריו וחיילי צה"ל ונועם כהן וחבריו, היא זו שהביאה אותנו להישגים כה גדולים בקרב על החיים כאן, והיא זו שתוביל אותנו במלחמה על השלום.

